

Barne- og familiedepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 20/3679-1

Dato: 21. desember 2020

Vår ref.: 305137

Høring - Endringer i forskrift om fosterhjem

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 28.9.2020 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for barnevern. Lovutvalget består av Ingrid Lauvås (leder), Bjarte Aarlie, Geir Kjell Andersland, Morten Engesbak, Elisabeth Finsens, Marianne Hagen og Tore Roald Riedl.

2 BAKGRUNN

Bakgrunnen er både en rekke utredninger og vedtak på området, som Barnevernsreformen (Prop.73L (2016-2017), vedtatt av Stortinget i juni 2017, og ønsket om å stille større kompetansekrav i barnevernet. Departementet har blant annet foreslått å lovfeste krav om kompetanse i kraft av krav om barnevernfaglig eller annen relevant masterutdanning. Kravene er foreslått å gjelde ansatte i det

kommunale barnevernet som har lederfunksjoner, utredningsoppgaver og vedtaksmyndighet. I tillegg kommer de innskjerpede krav til dokumentasjon og etterprøvbarhet som er en av de viktigste følgene av EMD- dommene, høsten 2019 og våren 2020, hvor Norge ble felt for krenkelser av retten til familieliv. De oppfølgende dommene i Høyesterett 27. mars 2020 trekker i samme retning.

3 INNHOLD

Departementets forslag handler nettopp om å fremme mer kompetanse og mer dokumentasjon også vedrørende fosterhjem.

For det første presiseres Bufetats ansvar for at fosterhjemmene får *grunnleggende opplæring* (forskriften § 2). For å forhindre brudd, er det viktig at fosterforeldre får god opplæring og blir godt forberedt på det å være fosterhjem. Grunnleggende opplæring foreslås å erstatte dagens formulering *nødvendig opplæring*, med sikte på at opplæringen skal være faglig kvalitetssikret og være den samme over hele landet.

For det andre foreslås en ny bestemmelse (forskriften § 3 nytt tredje ledd) som krever at fosterforeldrene har gjennomført opplæringen *før* barnet har flyttet inn, og at opplæringen skal være i tråd med nasjonale faglige vurderinger. Det siste viderefører innholdet i kravet om *grunnleggende opplæring*. For det tredje foreslås en ny bestemmelse om at barneverntjenestens vurdering om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem, som i dag er lovfestet, skal dokumenteres (forskriften § 4 tredje ledd nytt andre punktum).

For det fjerde overføres alt ansvar for fosterhjemmet, med hensyn til godkjenning og oppfølging av fosterhjemmet til omsorgskommunen hvis fosterhjemmet er lokalisert i annen kommune enn den kommunen som har fremmet barnevernssaken. Dette er en konsekvens av barnevernsreformen vedtatt i 2017 (forskriften § 5 andre ledd og nytt tredje ledd).

For det femte lovfestes at barneverntjenestens oppfølging av fosterhjemmet skal *være helhetlig og må tilpasses den enkelte familie*. (forskriften § 7 nytt andre ledd).

Bakgrunnen for forslaget er at god oppfølging av fosterhjem, i tillegg til grunnleggende opplæring i forkant, kan bidra til bedre kvalitet i fosterhjemmet og redusere utilsiktede flyttinger. Samtidig må opplæringen være tilpasset det enkelte barnet og fosterhjemmet, samt at barneverntjenesten ser helhetlig på de aktuelle oppfølgingstiltakene.

4 KONKLUSJON

Advokatforeningen støtter alle forslagene til endringer i forskriften om fosterhjem. Advokattvurderingen deler den vurdering at de foreslåtte endringer vil bidra til mer kompetanse i fosterhjem, tydeligere ansvar og bedre tilpasset både helhetlig og individuell oppfølging fra barneverntjenestens side. De vil også innebære klare forpliktelser til at barneverntjenesten dokumenterer sine vurderinger vedrørende spørsmålet om valg av fosterhjem innen familie eller nært nettverk-

Bruk av fosterhjem er ett av de viktigste og mest brukte tiltakene når barn blir plassert utenfor biologisk hjem. Desto viktigere er det da at fosterhjemmene fungerer som gode og harmoniske hjem for fosterbarna og at utilsiktede brudd forhindres eller i hvert fall reduseres til et minimum.

Vennlig hilsen

Jon Wessel-Aas
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no